

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНИХ ТРЕНІНГІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

*Ілясова Ю.С.
Вінницький медичний коледж*

Практичні заняття з фахових дисциплін «Медсестринство в неврології», «Медсестринство в психіатрії та наркології», «Неврологія і психіатрія» у Вінницькому медичному коледжі ім. акад. Д. К. Заболотного проводяться на базі Державної реабілітаційної установи Вінницького центру комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Промінь». У процесі їх проведення майбутні молодші медичні спеціалісти знайомляться з сучасними методами лікування дітей з різною неврологічною і психіатричною симптоматикою, зокрема руховими й мовними розладами та основними прийомами сучасної реабілітації вказаної категорії пацієнтів. Під час реалізації такої методики проведення занять студенти-медики відпрацьовують практичні навички не на манекенах, а на реальних хворих. На практичних заняттях під керівництвом викладачів, інструкторів ЛФК і медичних сестер реабілітаційної установи студенти роблять масажі, займаються з дітьми комплексами ЛФК, відпускають ванни, грязьові аплікації, беруть участь у колективних лікувально-спортивних тренінгах, годують вихованців Центру, активно допомагають медперсоналу в проведенні фізіотерапевтичних процедур, ін'єкцій та різних заходів по догляду за дітьми з інвалідністю.

Розглянемо інноваційну методику проведення сумісних навчально-практичних тренінгів на базі реабілітаційної установи «Промінь». У сумісних навчально-практичних тренінгах під керівництвом тренера ЛФК та викладача беруть участь майбутні молодші медичні спеціалісти та діти з інвалідністю реабілітаційної установи «Промінь». У процесі таких колективних тренінгів ми маємо за мету розвинути у майбутніх медиків милосердя, доброту, терпимість до фізичних і психічних вад дітей з інвалідністю, почуття взаємодопомоги і прагнення до співпраці, а також підготувати майбутніх медиків для роботи з особливими дітьми, їхніми батьками та медичним персоналом. Сумісні навчально-практичні тренінги проводяться у ігровій формі та нагадують спортивні змагання. Всі учасники поділяються на дві команди. У кожній — приблизно однакова кількість студентів і дітей. Тренер викладає завдання для кожної команди. Вправи можуть бути різними. Найчастіше використовуються спортивні вправи з м'ячем. Приклади деяких ігрових завдань тренінгу приведемо нижче.

Вправа «Влуч у ціль». Кількість учасників: 10. Інвентар: 10-12 кеглів, тенісні м'ячі. Інструкція. На відстані 3-5 м від лінії старту розміщуються в шеренгу 8-10 кеглів на відстані 50 см одна від одної. Учасникам команд необхідно по черзі тенісними м'ячами збивати кеглі. За сигналом ведучого гравці команди одночасно кидають м'ячі. Яка команда швидше зіб'є всі кеглі, та є переможцем.

Вправа «Влуч у кільце». Кількість учасників: 10. Інвентар: два баскетбольних м'яча. Інструкція. На висоті 2 м розташовано кільце. Учасникам кожної команди треба по черзі закинути м'яч у кільце. Тренер ЛФК засікає час. Якщо м'яч не потрапив у кільце, то він передається наступному учаснику команди. Якщо м'яч потрапив у кільце — ігрок має спробу ще повторити «кидок». Виграє та команда, яка заб'є більше м'ячів у кільце за певний час.

Вправа «Влуч у ворота». Кількість учасників: 10. Інвентар: два баскетбольних м'яча. Інструкція. Дитина з однієї команди кидає м'яч в уявні ворота, де стоїть студент-медик із другої команди, який повинен зловити цей м'яч. Потім м'яч у ворота закидає інший учасник (дитина), а студент стоїть на воротах. Виграє та команда, яка влучить більше м'ячів в уявні ворота за певний час. Задача викладача у цій вправі контролювати час, використовуючи секундомір.

До вказаних тренінгів ми залучаємо дітей з різними захворюваннями, але у кожній команді повинні бути пацієнти приблизно з однаковими фізичними можливостями та однаковим віком. Під час змагань всі учасники тренінгу підтримують один одного, вболівають за свою команду, співпереживають, вчать працювати у колективі. Насамперед під час проведення колективних тренінгів студенти-медики вчать легко встановлювали мовний бар'єр під час спілкування з пацієнтами. У той же час така форма тренінгів є для студентів і навчальною. У процесі її проведення відбувається поєднання візуальних, тілесно-орієнтованих та реабілітаційно-терапевтичних технік: студенти візуально і тактильно можуть ознайомитися з основними симптомами та синдромами захворювань, а також взяти безпосередню участь у проведенні реабілітаційних заходів. Під час проведення тренінгу викладач є спостерігач за учасниками, а наприкінці заняття у навчальній кімнаті разом з усіма студентами обговорює результати проведеної роботи. Майбутні медики діляться своїми враженням, повідомляють інформацію про побачену клінічну симптоматику відповідно до теми заняття, об'єктивні та тактильні відчуття безпосередньо в процесі контакту з пацієнтами. Наприклад, під час проведення сумісного тренінгу, коли учасники міцно трималися за руки, студенти мали змогу побачити та відчувати різні неврологічні симптоми, зокрема зниження (підвищення) м'язової сили та м'язового тону, парези, паралічі та ін. На нашу думку, вищеописана методика проведення навчально-практичних тренінгів під час вивчення фахових дисциплін значно поглиблює рівень набутих теоретичних знань студентів завдяки їхньому практичному застосуванню.

Отже, така форма проведення практичних занять формує у майбутніх медиків деонтологічну компетентність, зокрема милосердя, доброти, співпереживання, терпимість до фізичних і психічних вад дітей з інвалідністю, почуття взаємодопомоги й прагнення до співпраці. Л. Виготський уважав, що «основним завданням виховання дитини з порушенням розвитку є її входження у звичайне життя й створення умов компенсації її недоліків з урахуванням не лише біологічних, а й соціальних факторів». На переконання вченого, «спільне навчання здорових і хворих дітей буде корисним для обох цих груп». У наведеному нами прикладі такий вид колективної співпраці студентів і дітей з інвалідністю сприяє позитивному ставленню останніх до здорових однолітків, виводить їх зі стану ізольованості, спонукає до адекватної поведінки та прискорює соціальну адаптацію.

Метою впровадження такої методики проведення практичних занять є максимальне наближення студентів-медиків і дітей-інвалідів один до одного, спонукання їх до спільної співпраці, інтегрування в соціальні умови як здорових, так і хворих дітей, сприяння позитивному взаємному спілкуванню, що підвищує почуття гідності в обох вказаних групах.